

ЭЧТӨЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР	4
2. ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӨЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ	6
3. ИСКЕ ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ.....	7
4. ТӨП ӨЛЕШ	9

4.1. Объектлар белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләр авыл жирлеге халкына электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу, мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткечләре

4.2. Автомобиль белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләү күрсәткечләре авыл жирлеге, авыл жирлеге чикләрендәге торак пунктлар чикләрендәге юллар һәм транспорт объектлары; мондый объектларның территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре

4.3. Объектлар белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре гражданның хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше, социаль яклауга мохтажлар, авыл жирлеге халкы; исәп-хисап күрсәткечләре

4.4. Мәдәният объектлары, массакүләм ял, авыл жирлеге халкының ялы белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре; мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре

4.5. Объектлар белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спортын үстерү; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре

4.6. Авыл жирлеге халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре; мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткечләре.....

4.7. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен шундый объектларның территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре.....

4.8. Объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре
 авыл жирлеге халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү; авыл жирлеге халкы өчен шундый объектларның территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре.....14

4.9. Объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре
 авыл жирлеге халкына ритуаль хезмәтләр күрсәтү; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре 15

5.0. Объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре халыкны социаль тәэмин итү һәм социаль яклау; мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткечләре..... 15

5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӨҖӘМИЯТТӨГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӨР 16

5.1. Авыл жирлеге халкының норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, күрсәтелгән объектларны урнаштыру объектлары
 16

5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларына территорияль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

..... 19

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр.....20

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр
 5.2 зират урнаштыру өчен
 тәкъдимнәр.....24

5.5. Магълуматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр21

6. МАТЕРИАЛЫ ПО ОСНОВАНИЮ РАСЧЕТНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ26

Авыл жирлеге халкының норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр, көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары, күрсәтелгән объектларны урнаштыру22

5.6. Авыл жирлеге халкының норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр
 төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары, күрсәтелгән объектларны урнаштыру.....23

1. Гомуни нигезлэмэләр

1.1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске ибрай авыл жирлеген шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативлары (алга таба - нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының норматив-хокукий актлары нигезендә эшләнган.

1.2. Әлеге нормативлар белән жайга салынмаган мәсьәләләр Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән «техник жайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә көйләнә.

1.3. . Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий формасына карамастан, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә үз эшчәнлекләрен алып баручы барлык шәһәр төзелеше субъектлары өчен мәжбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге торак пунктлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре жыелмасын; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре жыелмасын билгели.

1.6. Авыл жирлеге халкының минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре билгеләнгән жирле әһәмияттәге объектларга түбәндәге өлкәләргә караган объектлар керә::

Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, су чыгару;

торак пунктлар чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше;

мәдәният, массакүләм ял, ял;

мәгълүматлаштыру һәм элементә;

физик культура һәм массакүләм спорт;

көнкүрөш калдыкларын жыюу һәм алып китү;
төзөклөндөрү һәм яшеллөндөрү;
ритуаль хөзмөтлөр күрсөтү;
социаль тээмин итү һәм социаль яклау..

1.7.Нормативлар түбөндөгө өлөшлөрнө үз эченә ала:

төп өлөшө (авыл жирлегө халкының жирле әһәмияттәгө объектлар белән тээмин ителешнөң минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенөң исәплөнгән күрсәткөчләрө; мондый объектларның авыл жирлегө халкы өчөн территорияль үтөмлөлөгөнөң максималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә исәплөнгән күрсәткөчләрө);

нормативларның төп өлөшөндөгө исәп-хисап күрсәткөчләрөн нигөзләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлөшөндөгө исәп-хисап күрсәткөчләрөн куллану кагыйдәләрө һәм өлкәсө;

авыл жирлегө халкының жирле әһәмияттәгө объектларда норматив ихтыяжын билгөләү, әлөгө

объектларны урнаштыру буенча тәкьдимнәр; авыл жирлегөнөн кыскача характеристикасы.

1.6. Әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре Иске Ибрай авыл жирлегенең территорияль планлаштыру документларын, Иске Ибрай авыл жирлеге территорияләренә карата эшләнә торган территорияләрне планлаштыру буенча документларны әзерләгәндә, килештергәндә, раслаганда һәм гамәлгә ашырганда кулланыла.

1.7. Шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында законнарның үтәлешен контрольдә тоту һәм күзәтчелек органнары карарлар кабул итү өчен кулланыла.

1.8. Әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлеге, авыл жирлеге халкының минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән территорияль ирешү дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре үтәү өчен мәжбүри булып тора.

1.9. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелгән документларны гамәлдән чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә, гамәлдән чыгарылганнар урынына кертелә торган нормаларга таянырга кирәк.

2. ИСКЕ ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3. Торак пунктлар

3.1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясенен кыскача характеристикасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, торак пунктның башка характерлы үзенчәлекләре I нче таблицада китерелгән.

Таблица 1

№ п/п	Күрсәткечнең исеме	Характеристика
1	Авыл жирлеге территориясенен муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында урнашуы	Иске Ибрай авыл жирлеге Аксубай муниципаль районының көнчыгыш өлешендә урнашкан. Торак пункт төньякта Яңа Чишмә муниципаль районы, көньякта Чирмешән муниципаль районы, көнчыгышта Яңа Ибрай авыл жирлеге һәм көнбатышта Яңа Аксубай һәм Иске Илдерәк авыл жирлекләре белән чиктәш.
2	Территориянең чикләрендәге гомуми мәйданы авыл жирлеге, га	9863,5
3	авыл жирлеге составына керүче торак	Село Старое Ибрайкино
4	2017 елның 1 гыйнварына даими яшәүчеләрнең саны	
	БАРЛЫГЫ, КЕШЕ.	1875

	Халыкның яшь структурасы 01.01.2017 елга хезмәткә сәләтле кешеләрдән яшьрәк халык яше, кеше.	381
5	хезмәткә сәләтле яштәге халык (ир-атлар 16 - 59 яшь, хатын-кызлар 16 - 54 яшь), кеше.	996
	хезмәткә сәләтле яштән өлкәнрәк халык, кеше .	498
6	Авыл жирлегенең торак фонды 01.01.2017 ел барлыгы, мең кв. метр торак мәйданы	41,3
7	Халыкның торак белән тәмин ителеш дәрәжәсе, кв. м/кеше.	22,02

4.

ТӨП ӨЛӨШ

4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылылык, газ һәм су белән тээмин итү объектлары белән тээмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә территорияль файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре

4.1.1. Торак пунктлар төзелешенә инженерлык жиһазлары системасын территорияль планлаштыру документлары һәм билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган авыл жирлеген су белән тээмин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тээмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк.

Өлеге тармак схемаларында технология, куәт, инженерлык челтәрләренә зурлығы буенча принципияль мәсьәләләр хәл ителергә, схеманы гамәлгә ашыру чиратлыгы буенча киңәшләр бирелергә тиеш.

4.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицادا китерелә.

Таблица 2

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тээмин итү дәрәжәсе	Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Электр белән тээмин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, тарату пунктлары, төрле көчәнешләрнең электр челтәрләре	Торак һәм ижтимагый биналарның 100 процент электр белән тээмин ителеше; торак урамнарның 100 процент яктыртылуы	билгеләнми
2	Жылылык белән тээмин итү системасы объектлары, шул исәптән үзәкләштерелгән объектлар: котельныйлар, жылылык электр станцияләре, жылылык челтәрләре; үзәкләштерелмәгән объектлар: автоном һәм индивидуаль котельныйлар, фатир жылылык генераторлары, жылылык челтәрләре	Торак һәм ижтимагый биналарның жылылык энергиясе белән 100 процент тээмин ителеше	билгеләнми

3	<p>Система объектары үзеклештерелгән газ белән тәмин итү:</p> <p>газ тарату һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлар, газ көйләү пунктлары; газ тарату челтәрләре</p>	Торак биналарның 100% газ белән тәмин ителеше	билгеләнми
4	<p>Система объектары Үзеклештерелгән су белән тәмин итү:</p> <p>су чыганакалары, су алу корылмалары, су саклау контейнерлары, суүткәргеч</p>	Торак һәм ижтимагый биналарның су белән 100 процент тәмин ителеше	билгеләнми
5	<p>Ташландык суларны агызу системасы объектары*, шул исәптән:</p> <p>үзеклештерелгән: чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре канализация торбалары; үзеклештерелмәгән: жирле чистарту корылмалары, дренаж станцияләре, канализация торбалары</p>	Торак һәм ижтимагый биналарның 100 процент тәмин ителеше	билгеләнми

* * исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.1.1. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларына караган транспорт объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль керү мөмкинлегенәң максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәпләнгән күрсәткечләре

4.1.2. Автомобиль транспорты барлык биналар һәм корылмалар белән тәмин ителергә тиеш.

4.2'. Авыл жирлеге халкы өчен жәмәгать пассажир транспорты пунктларының территорияль үтемлелегенәң максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Авыл жирлеге халкының әлеге объектлар белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

Таблица 3

№ п/п	Объектның исеме	Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (метр)
1	Тукталыш пунктлары тулаем торак пункт буенча	500

5. Социаль яклауга мохтаж гражданнарның, авыл жирлеге халкының хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль мөмкинлекләренәң максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре

5.1,1. . Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблицкага ярашлы кабул итәргә кирәк. Указанные расчетные показатели следует принимать в соответствии с таблицей 4.

Таблица 4

№ п/п	Объект исеме	Халыкны тәмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (кв. м/кеше)		Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
		2015 ел	2025 ел	
1	Авыл торак пунктларындагы торак биналар	23,1	26,4	билгеләнми

искәрмә.

Перспективага исәпләнгән күрсәткечләр 2025- 2035 елларда ирешелгән торак биналарның гомуми майданы белән тәмин ителешнең минималь дәрәжәсенәң исәпкә алып төзәтелә.

5.1.2. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял объектлары белән тәэмин ителүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре

5.1.3. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблицкага ярашлы кабул итәргә кирәк.

Таблица 5

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин итү дәрәжәсе	Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Халык саны булган торак пунктлар өчен клуб учреждениеләре: 0,2 - 1 мең кеше. 1 - 3 мең кеше	300 урын 300 - 230 урын	билгеләнми
2	Халык саны булган авыл торак пунктлары өчен авыл китапханәсе: 1-3 мең кеше.	6-7,5 мең берәмлек саклау берәмлеге; 1000 кешегә 5-6 урын .	билгеләнми
<p>искәрмә.</p> <p>1. Зуррак торак пунктлар өчен исәпләнгән күрсәткечне азрак кабул итәргә кирәк.</p> <p>2. Халык саны 1,5 меңнән артык булган авыл торак пунктлары (район үзәкләре һәм подцентрлары) өчен объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә өстәмә рәвештә 30 минутлык жәяүлеләр йөри торган зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны исәпкә алырга кирәк.</p> <p>3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карарына ярашлы рәвештә, 2019 елга кадәр халыкны клуб учреждениеләре һәм китапханәләр хезмәтләре белән тәэмин итүнең социаль гарантияләре дәрәжәсе гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәжәсендә кабул ителә.</p>			

5.1.4. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәмин ителүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре

5.1.5. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 нчы таблицага ярашлы кабул итәргә кирәк.

Таблица 6

№ п/п	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин итү дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Спорт заллар	1000 кешега идән мәйданы 350 кв. метр.	билгеләнми
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешега 1950 кв. метр.	билгеләнми

1.1.1. Авыл жирлеге халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре

1.1.2. Авыл жирлеге халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләрен 7 нче таблицага ярашлы кабул итәргә кирәк.

Таблица 7

№ п/п	Объект исеме	Берәмлек үлчәү	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин итү дәрәжәсе
1	Почта элементәсе бүлеге	авыл жирлегенә объектлар	1

1.1.3. Авыл жирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларының территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдәге исәпләнгән күрсәткечләре билгеләнми

1.1. Минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеш дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре авыл жирлегә халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары; авыл жирлегә халкы өчен мондый объектларның территорияль мөмкин булган максималь дәрәжәдәгә исәп-хисап күрсәткечләре

1.1.4. Көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлегә, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске ибрай авыл жирлегә территориясен санитар чистартуның генераль схемасына ярашлы кабул ителә.

1.2. Территорияль дәрәжәнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткече авыл жирлегә халкы өчен каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыкларының (тормыш урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ерак) 100 метр күләмдә кабул ителергә тиеш

1.2.1. Минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеш дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре авыл жирлегә халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары; авыл жирлегә халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдәгә исәп-хисап күрсәткечләре.

1.2.2. . Авыл жирлегә халкының гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләрен 8 нче таблицка ярашлы кабул итәргә кирәк.

Таблица 8

№ п/п	Объект исеме	Халыкны тәмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (кв. метр/кеше)	Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Авыл торак пунктларында гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр	12	билгеләнми
<p>Искәрмә . Урман тирәли урнашкан торак пунктлар өчен зур елгалар һәм сулыкларның яр буе зоналарында, гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең майданы 20% ка кимергә рөхсәт ителә</p>			

1.2.3. Авыл жирлеге халкының ритуаллы хезмэт күрсәтү объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре; мондый объектларның авыл жирлеге халкы өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткечләре

1.2.4. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк

Таблица 9

№ п/п	Объект исеме	Халыкның мөмкин булган минималь тәмин ителеше дәрәжәсе (га/1 мең кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Традицион күмү зираты	0,24	билгеләнми

1.3. Авыл жирлеге халкының социаль тәминат һәм социаль яклау объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен шундый объектларның территориаль үтемлелегенә максималь рөхсәт ителгән күрсәткечләре

1.3.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән тәмин итү дәрәжәсе жинел автомобильләргә, шул исәптән коляскалы инвалидлар өчен махсус автотранспорт урыннарының гомуми саныннан 10 % (ләкин ким дигәндә 1 урын) тигез кабул ителергә тиеш.

1.3.2. Инвалидларның шәхси автотранспортларын вакытлыча саклау урыннары белән тәмин итү дәрәжәсе жинел автомобильләргә кыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда учреждениеләр һәм хезмэт күрсәтү предприятиеләре янында жинел автомобильләргә вакытлыча саклау урыннарының 10% Рав (ләкин кимендә 1 урын) тигез кабул ителергә тиеш.

**6. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӨНӘМИЯТТӨГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР,
КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ**

1.3.3. Авыл жирлеге халкының электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу объектларында норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

1.3.4. Электр белән тәмин итү системаларын проектлауны СП 31-110-2003 таләпләре нигезендә билгеләнә торган электр чыганақларына электр йөкләнеше күрсәткечләре нигезендә башкарырга кирәк (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турында 02.06.2006 елдагы нигезләмә (2 бүлек).

Алдан исәпләүләр өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәпләү йөкләнешенен әреләндерелгән күрсәткечләрен 10 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ

Таблица 10

Халык саны (мең кеше)	Торак пункт		
	табигый газ плитәләре белән (кВт/кеше)		
	тулаем торак пункт буенча	шул исәптән:	
		үзәк	микрорайоннар /төзелеш кварталлары
3 тан азрак	0,41	0,51	0,39

Искәрмә.

1. Торак пункт үзәге төшенчәсе буенча төрле административ, мәдәни, уку йортлары, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.

2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләренең йөкләнешләре исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентлар кулланылырга тиеш:
табигый газ плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәге территориясенә зур әһәмият бирергә кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнешен сайлау перспектив электр йөкләмәләренен үсешен анализлауны исәпкә алып Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре челтәрләренен перспектив үсеше схемасы нигезендә башкарылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләре көчәнеше исәпләү срогы һәм энергия системасындагы көчәнеш системасы чикләрендә аларның үсеш концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 - 110 - 220 - 500 кВ яки 35 - 110 - 330 - 750 кВ.

Электр белән тәмин итү системасы көчәнеше энергия трансформациясенең иң аз адымнарын исәпкә алып сайланырга тиеш. Якындагы вакытка иң максатчан булып 35-110/10 кВ көчәнеше системасы тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проектлауны электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре таләпләре һәм «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турында 02.06.2006 елдагы Нигезләмәнең 2 бүлегә таләпләре нигезендә башкарырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү жайланмалары һәм электр тапшыру линияләренең торак төзелеше территориясендә урнашкан кабель линияләренә күчү пунктлары ябык типны проектларга киңәш ителә.

1.3.4. Яңаларны проектлау һәм төзү, гамәлдәге жылылык белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл жирлеген жылылык белән тәмин итүнең расланган схемасы нигезендә башкарылырга тиеш.

Жылылык белән тәмин итү системаларын проектлауны кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 таләпләре нигезендә (5 бүлек), Р 54964-2012 «тәңгәллеке бәяләү. Күчмәс милек объектларына экологик таләпләр» (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү чыганаclarын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылылык йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылылык белән тәмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәпләүләр белән нигезләнәргә тиеш.

СНИП 41-02-2003 «Тепловые сети» (9 бүлек), СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакция СНИП 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп, трассаларны һәм жылылык челтәрләрен салу ысулларын күздә тотарга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 нче бүлек).

1.3.5. Яңа төзелешләрне проектлау һәм төзү, булганнарын реконструкцияләү һәм үстерү газ белән тәмин итү системаларын «Газ-спределитель системалары» СНИП 42-01-2002, «системаларның куркынычсызлыгы кагыйдәләре» ПБ 12-529-03 таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк газ бүлү һәм газ куллану» республика программалары нигезендә Татарстан Республикасын газ белән тәмин итүнең һәм газлаштыруның генераль схемасы нигезендә торак хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә. Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның бер кешегә елына 220 куб. м күләмендә зур күрсәткечен кабул итәргә кирәк.

Газ тарату һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.

Газ тутыру пунктлары торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, подветренная ягында булырга тиеш.

Газ тарату челтәрендәге газ басымын киметү һәм көйләү өчен газ көйләү (блок яки шкаф) пунктларын проектларга кирәк.

Газорегулятор пункттын район үзәгендә, районның йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр якин урнаштырырга кирәк.

Торак пунктлардагы аерым торучы газорегулятор пунктлар билгеле бер ераклыкта биналарга һәм корылмаларга кадәр булырга тиеш:

газ көйләү пунктына 0,6 МПа-10 метрга кадәр тапшырганда;;

газ басымы вақытында газ көйләү пунктына 0,6 - 1,2 МПа - 15 метр тапшырганда..

1.3.6. Торак пунктларны су белән тәмин итү системаларын проектлау, шул исәптән су белән тәмин итү чыганаclarын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру 30.13330.2012 СП таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш СНиП 2.04.01-85* «эчке суүткәргеч һәм биналарны канализацияләү» актуальләштерелгән редакциясен, СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84* «су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «эчәргә яраклы су. Су сыйфаты үзәкләштерелгән эчә торган су системалары өчен гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су системалары куркынычсызлыгын тәмин итүгә гигиена таләпләре», СанПиН 2.1.4.1175-02 " үзәкләштерелгән су сыйфаты өчен гигиена таләпләре. ГОСТ 2761-84* «үзәкләштерелгән хужалык-эчә торган су белән тәмин итү чыганаclarы"

Халыкның хужалык-эчү ихтыяжларына тәүлегенә уртача тәүлеклек (бер ел эчендә) су кулланыуның уртача күрсәткече бер кешегә 200 литр күләмендә кабул ителергә тиеш (эчке суүткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылган биналар өчен, ванна һәм жирле су жылыткычлары белән).

Су алу корылмаларын урнаштыру төрен һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су челтәрләрен божра белән эшләргә кирәк. Су линияләрен кулланырга рөхсәт ителә: аварияне бетерү вакытында су белән тәэмин итүгә рөхсәт булганда житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбалар диаметры 100 мм дан артмаган хужалык-эчү ихтыяжларына су бирү өчен;

суны янгынга каршы яки хужалык-янгынга каршы ихтыяжларга жибәрү өчен, линия озынлыгы 200 метрдан артмаган янгын сүндерүгә су тотуга бәйсез рәвештә.

Биналарның һәм корылмаларның эчке су челтәрләре белән тышкы су челтәрләрен божралау рөхсәт ителми.

1.3.7. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СП 30.13330.2012 таләпләре нигезендә башкарырга кирәк СП 2.04.01-85* «эчке суүткәргеч һәм биналарның канализациясе» актуальләштерелгән редакциясе, СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.03-85*

"Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү "(12 нче бүлек). Көнкүреш юынты суларын исәпләп чыгаручы чагыштырма уртача тәүлеклек су куллануга, территорияләрне сугаруга һәм яшел үсентеләрне исәпкә алмыйча, тигез кабул ителә. Территориаль планлаштыру документларын эшлөгәндә авыл торак пунктлары өчен тәүлеклек (бер ел эчендә) ташландык суларны агызуны 1 кешегә 150 л/тәүлек күләмендә кабул итү рөхсәт ителә. Агып төшүче суларның чистарту корылмалары майданын елның жылы чорында торак пунктның торак төзелешенә мөнәсәбәттә өстенлек итүче жилләр өчен билгеләнгән яктан су агымы буенча түбәнрәк юнәлештә урнаштырырга кирәк.

1.3.8. Авыл жирлеге халкының торак пункт чикләрендә урнашкан транспорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

1.3.9 Торак пунктлар территориясендәге урамнарның һәм юлларның үткәрү сәләте автомобильләштерү дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә..

Авыл торак пунктлары өчен 2025 елга кадәр исәпләнгән срокка автомобиль кую дәрәжәсен 1000 кешегә тигез 440 автомобиль кабул итәргә кирәк..

1.10.Магистраль урамнарда һәм урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә жайга салынулы хәрәкәт юлларында 200-300 метр аралык белән бер дәрәжәдә жаяүлеләр кичү юлларын (жир өсте) күздә тотарга кирәк

6.1.1. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасын 400-600 метрга, урта, зур һәм эре авыл торак пунктларының ижтимагый үзәге чикләрендә 300 метрга кабул итәргә киңәш ителә.

6.1.2. Жирле эһәмияттәге объектларга караган торак пунктлар һәм транспорт объектлары чикләрендәге автомобиль юлларын проектлаштыру СП 42.13330.2011 таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакция*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү "(11 бүлек, кушымталар һәм Л).

6.2. Торак төзелеше объектларын урнаштыруга

6.2.1. Торак төзелеше күләмнәрен һәм торак төзелеше төрләрен исәп-хисап күрсәткечләре социаль-демографик ситуацияне һәм халыкның керемнәр дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

6.2.2. Торак төзелеше характеры буенча 11 нче таблицада китерелгән төзелеш төрләре аерылып тора .

Таблица 11

№ п/п	Торак төзелеше төре	Төзелеш характеристикалары
1	Азкатлы торак төзелеше	3 катка кадәр биеклектәге индивидуаль утар төзелеше; 3 катка кадәр биеклектәге блокланган торак йортлар төзү; 4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы торак йортлар төзү
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү
3	Күп катлы торак төзелеше	9 каттан һәм аннан да югарырак күпфатирлы торак йортлар төзү

Торак төзелеше төрләрен билгеләү, аларны оештыру таләпләрен билгеләү жирдән файдалану һәм авыл жирлегә төзелеше кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла

1.1.1. Торак пунктларда торак төзүнен норматив параметрлары 7 нче бүлектә урнашкан 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакциясе Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү.»»

1.2. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

1.2.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү халыкның төрле социаль-демографик төркемнәре ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурлыгына туры китереп гамәлгә ашырылырга тиеш.

1.2.2. Әлеге объектларны башка шундый объектларның якынлыгын, транспорт элементларын оештыруны исәпкә алып, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары чөлтәре белән бәйләнештә урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

1.2.3. Мәдәният объектларын урнаштыру, массакүләм ял итү, ял итү, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләрен күләмен проекткага бирем нигезендә кабул итәргә кирәк

1.2.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын мәгариф мәктәпләре һәм башка уку йортлары, ял һәм мәдәният учреждениеләре спорт объектлары белән бергә алып бару рәхсәт ителә

1.3. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

1.3.1. Яңа төзелешне тормышка ашырганда телекоммуникацион системаларны, эфир цифрлы телевидениене коллектив кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемент операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәк булган яшерен эчке коммуникацияләр буенча элемент чөлтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

1.3.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре мәйданнарын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

оештыруны исәпкә алып, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары чөлтәре белән бәйләнештә урнаштыруны

№ п/п	Объектның исеме	Участок мәйданы
1	Почта элементәсе бүлгә	700 - 1200 кв. метр
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
3	Түгәрәк автоматик телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40 - 100 кв. метр
5	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1 - 0,15 га
6	Блок-чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05 - 0,1 га
7	Тавыш трансформаторы подстанциясе	50 - 70 кв. метр
8	Кабель телевидениесе техник үзәге	0,3 - 0,5 га

Элементә предприятиеләре биналарын жил ягыннан (өстенлекле юнәлештәге жилләр өчен) күрше предприятиеләргә яки объектларга карата зарарлы, коррозия-актив, күнелсез исле матдәләр һәм тузан чыганагы булган технологик процесслар белән, аларның санитария-саклау зоналарыннан читтә урнаштырырга кирәк

1.8.4 Элементә линияләрен урнаштыру «элементә линияләре өчен жир бүлөп биру нормалары " СН 461-74 таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш

1.9. Авыл жирлегә халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

1.9.1.Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер майданчыкларының кирәкле санын билгеләү өчен контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыкларны саклау нормаларыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк.. . Контейнерларның исәп-хисап күләме иң күп белем чорында калдыкларның туплануына туры килергә тиеш .

1.9.2.Көнкүреш калдыклары жыелу нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 таләпләре нигезендә кабул итәргә кирәк СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакция*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү " темасына 13 нче таблицада китерелгән.

Тупланган көнкүреш калдыкларының исәп-хисап күләмен әледән-әле (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирәк

Көнкүрөш калдыктары төрлөрү	Елына 1 кешеге көнкүрөш калдыктары саны	
	кг	литров
Каты:		
жиһазландырылган торак йортлардан	190 - 225	900 - 1000
су, канализация, үзөк жылытуу һәм газ белән;	300 - 450	1100 - 2000
Ижтимагый биналарны исәпкә алып каты көнкүрөш калдыктарының гомуми саны	280 - 300	1400 - 1500
базлардан сыеклык (канализация булмаганда)	-	2000 - 3500

- 6.2.3. Көндүрүмдөгү майданчыктарын торак йортлардан, балалар, дөвөлау-профилактика үчүрүдөнүрүннөн, спорт майданчыктарыннан һәм халыкның ял итү уруннарныннан ким дигэндө 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.
- 6.2.4. Бер майданчыкта урнашкан чүп контейнерлары саны 5 контейнердан артмаска тиеш.
- 6.2.5. Үзөклөштерелгән ташландык суларны агызу системасы белән тәмин ителмәгән торак төзелеш территориясендө сыек көнкүрөш калдыктарын жыю өчөн ишегалды помойницаларын күздө тотарга кирәк

- 6.3. Авыл жирлегө халкының төзөклөндөрү һәм яшеллөндөрү объектларында норматив ихтияжын билгеләүгә, күрсөтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр
- 6.3.1. Торак пункт төзелеш чикләрендө төрлө билгеләнештөгө яшеллөндөрелгән территорияләрнең чагыштырма күләмө (төзелеш территориясенө яшеллөндөрү дәрәжәсө) кимендө 55% тәшкил итәргә тиеш. Төрлө билгеләнештөгө яшеллөндөрелгән территорияләрне, гомуми һәм чиклөнгән кулланыштагы яшеллөндөрелгән территорияләрне, үзөшчән агач һәм куак үсөнтөлөрөн, торак пунктлар территорияләрөндөгө урманнарны аңларга кирәк.
- 6.3.2. Торак пунктта яшел үсөнтөлөр планлаштыру структурасын һәм жирлө шартларны исәпкә алып бердәм система рөвешендө каралырга тиеш. Торак пунктның яна территорияләрөн проектлаганда һәм реконструкциялөгөндө булган яшел үсөнтөлөрне максимал рөвештө саклау һәм кулланыуны күздө тотарга кирәк.
- 6.4. Торак пунктның яна территорияләрөн проектлаганда һәм реконструкциялөгөндө булган яшел үсөнтөлөрне максимал рөвештө саклау һәм кулланыуны күздө тотарга кирәк.

1.1.1. Гомуми файдаланудагы яшеллэндерү объектларының мәйданы күләмендә кабул ителергә тиеш:

парклар-10 гектардан ким түгел;

бакчалар-ким дигәндә 3 га;

скверлар-0,5 га.

1.1.2. . Торак пунктлар территориясендә төзеклэндерү һәм яшеллэндерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын 9 нчы бүлектә кабул итәргә кирәк 42.13330.2011 СНиП актуаль редакциясе 2.07.01-89*. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

1.2. Зиратларны урнаштыру өчен тәкъдимнәр

1.2.1. Бу бүлектә традицион күмү зиратларын урнаштыру өчен таләпләр һәм тәкъдимнәр китерелә, үлгән жирнең тәнән яки калдыкларын күмеп..

1.2.2. Зират өчен мәйданның күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

1.2.3. Зират урнашканда халык санының перспектив үсеше, үлүчеләр саны коэффициенты, гамәлдәге зиратлар, бер күмүгә жир участогы нормалары исәпкә алынырга тиеш.

1.2.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата юнәлдерелгән яктан урнаштырырга кирәк.

1.2.5. Яңа күмү урыннары булдыру, гамәлдәге Күмү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

1.2.6. Авыл зиратларын торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтлэндерү һәм шифаханә-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

1.2.7. Зират астына бүлөп бирелгән Участок түбәндәге таләпләрне канәгатьлэндерергә тиеш:

торак пункттан, ачык сулыклардан һәм су агымнарыннан капма-каршы якка авышлык булырга;

мөмкин булган су басу зонасыннан читтә урнашырга;

грунт суларының максималь торуы белән жир өстеннән кимендә 2,5 метрга тигез булган грунт суларының тору дәрәжәсе булу;

1,5 м тирәнлектә кипкән, пористик туфрак (комлы) һәм аннан түбәнрәк, 6 - 18% чикләрендә туфрак дымлы.

1.2.8. Зиратлар территориясендә юл челтәрен, су сибү суүткәргечне, шахта коеларын, тышкы яктыртуны күздә тотарга кирәк.

1.2.9. Күмү участокларының үлчәмнәрен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 14

Бер урында бер дәрәжәдә күмү саны	Күмү бүлегенәң үлчәмнәре	
	Киңлеге, метры	Киңлеге, метры
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

- 2.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукий актларның таләпләре нигезендә әзерләнде:
Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, №190-ФЗ;
«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законы;
"Жирләү һәм күмү эше турында" 12.01.1996 елдагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон;
«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;
2.2.«2014 елга кадәр жәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешен социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы (2013 елның 30 мартына үзгәрешләр белән) карары;
2.3. Нормативлар әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:
СП 42.13330.2011 СНиП актуаль редакциясе 2.07.01-89*. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү;
СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84* " су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;
СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;
СП 59.13330.2012 СНиП 35-01-2001 актуальләштерелгән редакция " халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен биналар һәм корылмаларның һәркем өчен уңайлы булуы »;
СанПиН 42-128-4690-88 «торак урыннары территорияләрен карап торунуң санитар кагыйдәләре»;
СанПиН 2.1.1279-03 «зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, урнаштыру һәм карап тотуга гигиена таләпләре»;
Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 19.10.1999 елдагы 1683-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Социаль инфраструктура объектларында Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяжын билгеләү методикасы;
МДК 11-01. 2002 «Россия Федерациясендә жәназа һәм зиратларны карап тоту тәртибе турында тәкъдимнәр»;
Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 ел, № 1071 карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелеше проектлауның республика нормативлары;

1.1. **2.** Нормативлар әзерләгәндә исәпкә алынды:
авыл жирлегенә административ-территориаль төзелеш; социаль-демографик составы һәм авыл
жирлеге халкының тыгызлыгы; табигый-климат шартлары;
Яңа Аксубай авыл жирлегенә һәм Аксубай муниципаль районының социаль-
иқтисади үсеш программалары;

1.2. авыл жирлегенә социаль-иқтисади үсеш фаразы; жирле үзидарә органнарының һәм
кызыксынган затларның тәкъдимнәре.

1.3. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлеге, алар өчен нормативларның төп өлешендә
авыл жирлеге халкының тәмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап
күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль үтемлеләге
максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткечләре билгеләнгән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш
кодексы таләпләре белән билгеләнгән, әлегә статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән

2. шулай ук нормативлар проектын эшләүгә техник бирем.